

Reactie KVGN op minimum CO₂-prijs.

KVGN maakt graag gebruik van de mogelijkheid om onze zienswijze te geven op het wetsvoorstel voor invoering van een nationale minimumprijs voor CO₂. KVGN vindt dat een drastische reductie van de CO₂ uitstoot nodig is, en draagt daar aan bij met innovatieve projecten. Een belangrijke pijler in de aanpak tot het reduceren van emissies is een stevige prijs op CO₂. Dat steunt KVGN van harte. Het voorliggende wetsvoorstel introduceert een nationale prijs. KVGN vindt een nationale prijs in een internationale markt niet verstandig, omdat het achterliggende onderzoek aantoont dat dit niet leidt tot emissiereductie in Europa en er wel te veel andere negatieve consequenties voor Nederland uit voortvloeien.

De consultant Frontier Economics heeft in opdracht van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat onderzocht wat de mogelijke effecten zijn van invoering van een nationale minimumprijs. Deze zijn onderzocht in toevoeging op het verbod op het gebruik van kolen voor elektriciteitsproductie. De uitkomsten tonen dat binnen de Europese (elektriciteits-) markt en Europees emissiehandelssysteem ETS, er geen totale emissiereductie optreedt. Wel is er een verschuiving van elektriciteitsproductie uit Nederland naar buurlanden. Dat leidt niet enkel tot verhoogde importafhankelijkheid en daarmee tot een leveringszekerheidsvraagstuk, het betekent ook dat beschikbare gascentrales gedwongen worden te sluiten. Doordat er netto geen emissies worden gereduceerd, betekent dit enkel een verlies aan kapitaal en werkgelegenheid in Nederland.

Een invoering van een nationale CO₂-prijs verstoort de doelstelling en opzet van het ETS, dat juist probeert een gelijk speelveld voor CO₂-reductie te creëren. Een verdergaande emissiereductie zou daarom via het ETS moeten worden geregeld, door bijvoorbeeld meer overtollige rechten uit de markt te halen en een sterker emissiereductiedoel vast te stellen met bijbehorende lineaire reductie factor. Deze werking staat goed beschreven in de memorie van toelichting. KVGN vindt het daarom positief dat Nederland in Europa pleit voor sterkere emissiereductiedoelstellingen.

De marktprijs voor CO₂ in het ETS is inmiddels gestegen tot een waarde boven de voorgestelde minimum prijs. Een gevolg hiervan is dat er geen inkomsten voor de overheid uit voortvloeien, zoals was beoogd. Ook op de langere termijn lijken de inkomsten die worden beoogd discutabel. Immers, de afspraken voor een nationaal klimaatakkoord die nu op hoofdlijnen zijn overeengekomen beogen ook een sterke emissiereductie in 2030. Minder emissies leiden in dit geval tot minder inkomsten voor de overheid.

De huidige systematiek van het ETS waarborgt dat de inzet van groene primaire energie niet tot CO₂-uitstoot leidt. Immers, de minimum CO₂ prijs wordt alleen geheven waar ook al een EU-ETS prijs voor geldt. Toch is dit niet geheel eenduidig, want het wetsvoorstel noemt ook: "De grondslag van de belasting wordt gevormd door de omvang van de CO₂ emissies die ontstaan als gevolg van de opwekking van elektriciteit." De inzet van groene gassen, zoals biogas, waar via een warmte-kracht-koppeling o.a. elektriciteit mee wordt geproduceerd, zouden niet onder de nationale minimum CO₂-prijs moeten vallen, en dit zou volgens KVGN expliciet in het voorstel moeten worden opgenomen.

Kortom, KVGN steunt van harte een CO₂-prijs als sturend middel. Bij het voorstel dit nationaal te doen, zitten vooral (economische) nadelen terwijl het niet bijdraagt aan emissiereductie en dus niet aan het tegengaan van klimaatverandering. De aanbiedingsbrief van het klimaatakkoord op hoofdlijnen benoemt deze zorg ook: "*Dan maken we kosten en verdwijnt de werkgelegenheid, terwijl het klimaat niet geholpen is.*" KVGN meent we dat er iets moet gebeuren om emissies sneller te reduceren dan nu het geval is. Hiervoor ziet KVGN het ETS als het centrale instrument, gericht op de meest efficiënte energiemix binnen gestelde uitstootgrenzen, en passend bij de economische markt die grensoverschrijdend is. De wijze waarop de ETS prijs wordt vastgesteld is helder; de Europese emissiereductiedoelstelling aanpassen is daarom de meest effectieve manier in de strijd tegen klimaatverandering.